

Ан Бакюс

МОЕТО ДЕТЕ

От 3 до 6 години

Издателство „Слънце“

Основано 1937 г.

София, 2016 г.

МОЕТО ДЕТЕ

От 3 до 4 години

ДЕТЕТО СТАВА САМОСТОЯТЕЛНО

Какво се променя?

Тригодишното дете обикновено е очарователно и все по-малко прилича на гневливото и систематично съпротивляващо се бебе от предходната година. Не толкова тиранично, то започва да се учи на търпение (обикновено детската градина доста допринася за това), но трудно понася неправдата. Често притежава силно чувство за хумор и богато въображение.

Реакциите му са все още силни и проявите на страх или на ревност са многобройни. Нощите невинаги са спокойни, храненията продължават понякога да пораждаат конфликти (апетитът на детето е променлив, както и вкусовете му), промените в живота му невинаги се приемат добре от възрастните. Но боравенето с езика помага донякъде за успокояването на взаимоотношенията. Детето говори все по-добре и гържи да заема полагащото му се място в семейството. То проявява различни интереси, задава въпроси, открива...

Физическо развитие

Към тригодишна възраст ръстът на детето е между 90 и 96 см, а теглото му варира между 13 и

16 кг. Притежавайки вече стабилност в равновесието, то е способно да стои здраво на един крак, да тупа топка, да върви по права линия или заднишком. Обича да скача и да се движи под звуците на музика. Също така си служи много по-добре с двете ръце, реже с ножицата и все по-успешно се справя с молива или четката.

Към три години и половина вече може да прави няколко стъпки на пръсти, да върви по греда и да скача със събрани крака. Макар да кара добре триколесния си велосипед, все още има нужда да му държат ръката, за да слиза по стълбите като възрастен човек, тоест да редува краката си. Обича да го люлеят на люлката. В парка обожава да си играе на пързалката или да превзема катерушките.

Към края на третата си година детето умее да рисува ромбчета и сърчно да изрязва различни, не много сложни фигурки, но понякога изпитва трудности в координацията между окото и ръката, което прави някои от действията му несигурни. Обича да „рисува“ грасканици.

Личностно израстване

Детето желае да достави удоволствие на своите родители и да помага, но не демонстрира толкова спонтанно обичта си. Откривайки закачката и силата на гумите, предпочита да задава гатанки и да се смее самò, когато си играе. Макар да познава разликите между момчетата и момичетата и да се интересува от тях, на драго сърце играе с деца и от двата пола. Задава въпроси относно бебетата

и проявява ревност към малкото си братче или сестриче, ако то се е появило на белия свят. Свикнало да му обръщат внимание, не може да си представи, че не всички споделят неговото мнение, поради което често пъти се чувства неразбрано.

Контрол над гнева и страховете

Постепенно детето се приучва да контролира своя гняв, страховете си и проявите на агресия. Опитва се да владее както тялото, така и психиката си. Агресията му по-скоро е вербална, отколкото физическа. Заплахи и закани от рода на: „Ще викна татко да те набие“ често заместват детските ритници или юмручните удари. Но да се научи да се владее, все пак си остава трудна задача за детето, поради което то се нуждае от подкрепата на възрастните, които в мнозинството от случаите му служат за пример.

На тази възраст може да се появи страх от някои животни (или обратно, засилваща се любов към всички животни). Някои деца започват да се боят да останат сами, страхуват се, когато родителите им отсъстват.

През четвъртата си година детето успява по-добре да изразява своите чувства. Понякога изживява силна привързаност към дете от противоположния пол. Интересува се много от възрастните, от сексуалните им белези, от интимния им живот. Би желало да види, да пипне (самото то показва голичкото си тяло и се докосва с удоволствие до половите си органи), да сподели и е готово да заеме мястото на единия или на другия родител в брачно-

то легло. Малките момиченца „се преструват“ и се опитват да подкупят своя татко, убедени, че ако не спрат да го заблуждават, по-късно, когато пораснат, ще се омъжат за него. Малките момченца са нежни с майките си и при липса на баща се смятат за тяхното „мъжленце“.

Всекидневието

На три години много от децата си смучат палеца, устните им не изпускат залъгалката или биберона и никога не се разделят истински с любимата си играчка. От гледна точка на здравето са доста податливи на хрема, когато започнат да живеят в колектив (онези, които са били в детски ясли, вече имат имунитет).

Апетитът на детето е по-скоро добър и постоянен. Пред гвете основни хранения – обeda и вечерята – предпочита сутрешната и следобедната закуска, които протичат в по-непринудена обстановка. Предпочитанието обаче идва и от това, че най-често закуските са приготвени на основата на сладки продукти... Отказът на детето да се храни може да бъде начин да привлече вниманието на възрастните. Истината обаче е, че тригодишното дете умее да се оправя самò на трапезата и да си служи относително добре с приборите, с чашата и купичката си.

Към три години и половина детето е готово да помага у дома: донякъде да подрежда трапезата, да слага прането в пералнята, да оправя завивката си и др. А и обича да прави това, което няма да трае

вечно... Когато е на маса, умее да се обслужва, но нали често пъти казват, че „очите са по-големи от стомаха“. Вкусът или отвращението към храна и към неща от бита не са толкова силно изявени.

Сръчността

Девето вече умее да се съблича. Ако откопчават копчетата му или трудните закопчалки, съумява и да се облича. Започва да се учи да действа самичко, без да му помага някой. Напредъкът му в събличането и обличането ще бъде по-значим от три години и половина нататък. Тогава детето вече няма да бърка лявата обувка с дясната, ще съумява да нахлузва на краката си обувките без връзки. Ако е привикнало, ще му харесва да се къпе само по душа или във ваната и ще го прави добре.

Нощите вече са по-спокойни

На тази възраст повечето от децата не се будят нощем и продължават да спят и следобед. Момченцата и момиченцата, които вече не си почиват следобед, са способни за известно време спокойно да се занимават съвсем самички. Ако се събудят, могат да си поизграт кротко в своето легло или, докато очакват някой да дойде да ги вземе, да заспят отново. Повечето обаче или стават, или понякога сърцераздирателно плачат, викат, настоявайки да се мушнат в леглото на майките и бащите си.

Събуждането с плач често пъти се дължи на кошмари, но детето рядко е в състояние да разкаже за тях. Ако възрастните съумеят бързо да го успокоят, пак ще заспи.